Antti Kohopää
12.9.2017

Eduskunnan verojaosto

Viite: HE 96/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain 14 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys kiinteistöverolain 14 §:n muuttamisesta

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä, jolla tuulivoimapuistojen kiinteistövero esitetään kolminkertaistettavaksi.

ET pitää annettua esitystä heikosti perusteltuna, energia- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden vastaisena sekä kotimaisen energiantuotannon kilpailukykyä heikentävänä. Eduskunnan ei tulisi esitystä hyväksyä.

Tuulivoima on uusiutuvaa ja päästötöntä kotimaista sähköntuotantoa

Suomi, EU:n ja maailma pyrkii ilmastonmuutoksen pysäyttääkseen vähentämään hiilidioksidipäästöjä ja lisäämään uusiutuvan energian osuutta energiajärjestelmässä. Tuulivoima on yksi keskeinen keino tässä hiilidioksidipäästöjen vähentämistaistelussa.

Nyt esitetty tuulivoimapuistojen kiinteistöveron korottaminen heikentää tuulivoiman kilpailukykyä ja vaikeuttaa päästöjen vähentämistä kustannustehokkaalla tavalla.

Poliittinen riski kasvaa

Hallituksen olisi ensiarvoisen tärkeää huolehtia toimintaympäristön vakaudesta ja ensisijaisesti poliitikkojen tulisi poistaa investointeihin liittyviä poliittisia riskejä. Nyt lausuttavana oleva esitys lisää toiminnan poliittista riskiä.

Valtio on ensin kannustanut tukijärjestelmän avulla toiminnanharjoittajia investoimaan tuulivoimalaitoksiin. Nyt kun investointeja on tehty, valtio laitaa tehdyt investoinnit verolle. Tämä on epäjohdonmukaista politiikkaa ja heikentää teollisten investoijien luottamusta Suomeen ja poliittiseen päätöksentekoon.

Hallituksen esityksessä taloudellisia vaikutuksia yritysten näkökulmasta on arvioitu. Arvio perustuu täysin olemassa olevien, käytännössä syöttötariffijärjestelmän turvin rakennettujen laitosten kannattavuuden arviointiin sellaisessa tilanteessa, jossa laitoksen alusta loppuun rakentanut toimija edelleen omistaa voimalaitoksen. Käytännössä tuulivoimalaitoksia on rakennettu hyvin eri tavoin. Tyypillinen on ollut esimerkiksi toimintatapa, jossa hankekehittäjä hankkii maa-alueet, kilpailuttaa voimalaitostoimittajat, luvittaa laitoksen, tekee verkkoliityntäsopimuksen ja jopa huolehtii laitoksen rakentamisesta. Tämän jälkeen hankekehittäjä myy valmiin hankkeen tai voimalaitoksen sijoittajalle. Myyntiajankohdan hinnassa sekä myyjä että ostaja ovat ottaneet huomioon syöttötariffista saatavat tuotot, sähkömarkkinatuotot ja toisaalta oletetut kustannukset. Kustannuksissa on arvioitu kiinteistöverolle oma tasonsa. Tällaisessa tilanteessa myyjä on hinnoitellut hankkeen mahdollisimman arvokkaaksi ja ostaja arvioi onko hankkeen tarjoama tuottotaso riittävän

Energiateollisuus ry
Fredrikinkatu 51–53 B, 00100 Helsinki
PL 100, 00101 Helsinki
Puhelin: (09) 530 520, faksi: (09) 5305 2900
www.energia.fi

korkea hänelle. Hankkeen hinnassa ja tuottotasossa on kiinteistövero jo huomioitu. Nyt kun kiinteistöveroa korotetaan jälkikäteen, voimalaitoksen omistajan investoinnin kannattavuus heikkenee ennalta arvaamattomalla tavalla. Hallituksen esityksen perusteluissa esitetty tuottotason ja yritykselle kohdistuvien taloudellisten vaikutusten arviointi on vajanainen tältä osin.

Valmistelussa ei ole arvioitu vaikutuksia uusien voimalaitosten kannattavuuteen

Hallituksen esityksessä on perusteltu vaikutuksia olemassa olevin toimijoiden näkökulmasta, mutta ei lainkaan arvioida miten esitys vaikuttaa uusien voimalaitosten kannattavuuteen. Olemme huomauttaneet asiasta esityksen lausuntovaiheessa, mutta esitystä ei ole tältä osin täydennetty.

Energiamarkkinoilla tavoitteena tulee olla tuotantoinvestointien toteuttaminen markkinaehtoisesti ilman markkinoita vääristäviä veroja ja tukia. Tuulivoimateknologia on juuri saavuttamassa kustannustason, jolla se pystyy kilpailemaan muiden uusiutuvan energian tuotantomuotojen kanssa energiamarkkinoilla ilman tukia. Nyt esitetty veron korotus heikentää tuulivoiman kykyä kilpailla markkinoilla ja johtaa pahimmillaan voimistuviin vaatimuksiin uusien tukijärjestelmien käyttöönotosta, vaikka näille ei ilman veroa olisi tarvetta.

Esitys on erityisen ristiriitainen siksi, että kesäkuussa 2017 hallitus päätti käynnistää uuden, uusiutuvan sähköntuotantotuen valmistelun. Uuden tukijärjestelmän on kerrottu olevan teknologianeutraali, joten tuulivoimalatkin tulevat osallistumaan kilpailuun. Nyt annettu esitys heikentää kuitenkin tuulivoimatoimijoiden mahdollisuuksia pärjätä kilpailussa.

Vero kasvattaa todennäköisesti uudesta tukijärjestelmästä maksettavan tuen tarvetta eli lisää valtion menoja, sillä tukijärjestelmä rahoitetaan valtion varoista. Kiinteistöveron tuotto menee kunnalle, jossa voimalaitos sijaitsee. Tässä yhtälössä käytännössä valtio tulee maksamaan kunnille tuloutuvan kiinteistöveron korotuksen.

Esitys kannustaa rakentamaan tuulivoimaloita pieniin kokonaisuuksiin

Esitetty korkeampi kiinteistövero koskee käytännössä tuulivoimapuistoja, joissa on useita tuulivoimaloita yhdessä yli 10 megawatin tehosta. Sen sijaan yksittäiset tai parin tuulimyllyn kokonaisuudet jäävät tämän veromuutoksen ulkopuolelle. Kustannustehokkuuden, järjestelmän ja ympäristövaikutusten sekä muiden haittojen minimoinnin näkökulmasta on todettu järkeväksi rakentaa tuulivoimaa isompina kokonaisuuksina olosuhteiltaan parhaille alueille. Tämän suuntaista rakentamista myös valtio on halunnut ohjata muilla keinoin. Nyt annettu esitys ohjaa aivan päinvastaiseen suuntaan.

Kiinteistövero heikentää Suomen mahdollisuuksia pärjätä kilpailussa teollisista investoinneista

Suomi kilpailee teollisista investoinneista – myös energiantuotantoinvestoinneista – naapurimaiden kuten Ruotsin kanssa. Suomi ei ole investointiympäristönä niin paljon naapureita parempi, että meillä on varaa tällaisiin verojen korotuksiin. Päinvastoin Ruotsissa on päätetty laskea voimalaitosten veroja ja Suomessakin tulisi sähköntuotannon kiinteistöverot enemmin laskea muun teollisuuden kanssa samalle tasolle kuin korottaa niitä.

Lisätietoja aiheesta antaa Antti Kohopää, antti.kohopaa@energia.fi, 050 344 9265